TER BUNEN

Zorgvisie en -plan

2022-2023

TER BUNEN

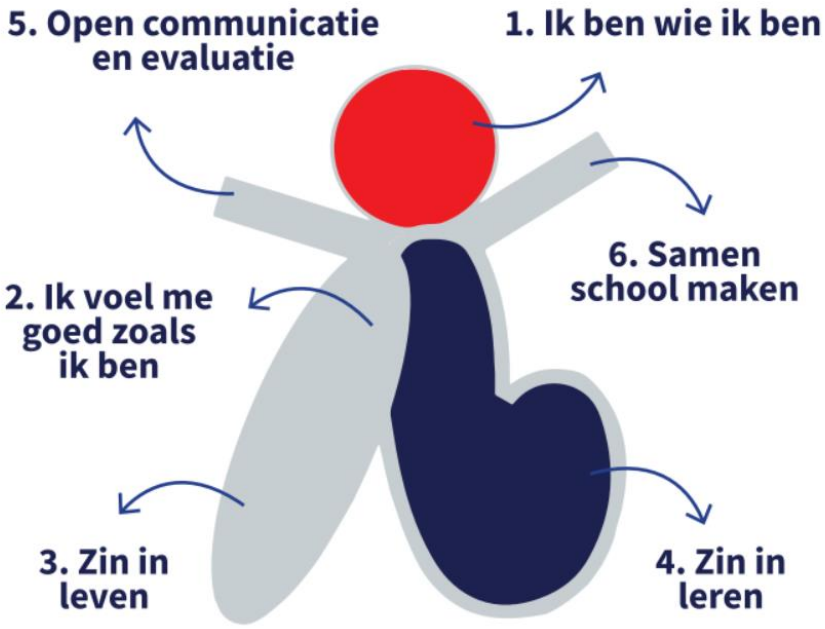

1 Ik ben wie ik ben

Binnen het klasklimaat blijven we kansen scheppen om elk kind volgens zijn of haar niveau, interesses, behoeftes en mogelijkheden te laten ontwikkelen. Hierdoor blijven we geloven dat we samen veel kunnen bereiken.

2 Ik voel me goed zoals ik ben

We geloven sterk in persoonsgebonden ontplooiing en geven dit concreet gestalte aan de hand van ons pedagogisch project.

3 Zin in leven

We laten kinderen proeven van de totaliteit van het leven om zo eigen talenten te ontdekken, nodig om te leren omgaan met groot geluk en klein verdriet, en dit met vallen en opstaan, elke dag opnieuw.

4 Zin in leren

We willen kinderen uitdagen, aanzetten tot en prikkelen door hen onder te dompelen in een krachtige leeromgeving. We stimuleren hen om hierbij probleemoplossend te denken en bieden hulp aan waar nodig.

5 Open communicatie en evaluatie

We proberen steeds op een duidelijke manier en vanuit een continue opvolging het ontwikkelingsproces van kortbij te volgen en indien nodig in gesprek te gaan met de ouders en externen zoals CLB of andere hulpverleners. Ook onze manier van rapporteren is afgestemd op het ontwikkelingsproces van elk kind.

6 Samen school maken

Het zorgteam streeft ernaar om kinderen met zorgnoden alsook hun ouders deskundig te begeleiden. Dit gebeurt door regelmatig intern overleg waarin gepast kan gereageerd worden op actuele zorgvragen.

Hiervoor omringt de school zich met experten zoals CLB, logopedisten, Ondersteuningsteams, psychologen, enz. Samen sterk!

Zorg in Ter Bunen

1. Zorgvisie
   - 1.1 Welbevinden en betrokkenheid
   - 1.2 De hulpvraag van elk kind staat centraal
   - 1.3 Maximale ontplooiing van elk kind
   - 1.4 Scholing van het schoolteam
   - 1.5 De zorg op school
   - 1.6 Communicatie met ouders en externen
2. Zorgplan 2022-2023
   - 2.1 Inleiding
   - 2.2 Het zorgcontinuüm
     - 2.2.1 Fase 0 Brede basiszorg
     - 2.2.2 Fase 1 Verhoogde zorg
     - 2.2.3 Fase 2 Uitbreiding van de zorg
     - 2.2.4 Fase 3 Aangepast individueel curriculum
   - 2.3 De klastitularis
   - 2.4 De zorgcoördinator
   - 2.5 De zorgleerkracht
   - 2.6 SES-lestijden
   - 2.7 CLB
   - 2.8 Ondersteuner
   - 2.9 Zorgdossier
   - 2.10 Testing
     - 2.10.1 Kleuter: Koala en Citotest in de derde kleuterklas
     - 2.10.2 Lager : LVS
     - 2.10.3 AVI-leestesten
     - 2.10.4 Specifieke testing
     - 2.10.5 Testing nieuwe leerlingen
   - 2.11 Sticordimaatregelen
   - 2.12 Curriculumaanpassingen
   - 2.13 Overleg
     - 2.13.1 Klasbespreking – MDO (Multidisciplinair overleg)
     - 2.13.2 Overleg met ondersteuners
     - 2.13.3 CLB-overleg
     - 2.13.4 DPB-overleg
     - 2.13.5 Oudercontact
     - 2.13.6 Overgangsgesprekken
   - 2.14 Overgangsmomenten
     - 2.14.1 Derde kleuterklas-eerste leerjaar
     - 2.14.2 Overgang zesde leerjaar-secundair onderwijs

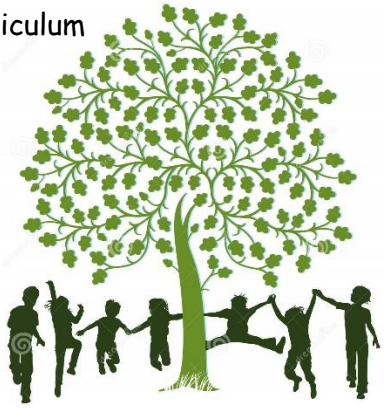

ZORG in Ter Bunen

1. Zorgvisie

Als katholieke basisschool vinden we het belangrijk dat onze leerlingen gelukkig zijn .

Een positief zelfbeeld en een goed welbevinden zijn dan ook onontbeerlijke pijlers. In Ter Bunen willen we maximale kansen bieden aan elk kind in het streven naar de harmonische ontwikkeling van de totale persoon. Dit met zorg op maat vanuit het geloof in de groeimogelijkheden van elke leerling.

Door deze manier van werken verhoogt de succeservaring en wordt het competentiegevoel gestimuleerd zowel bij de kinderen met een ontwikkelingsachterstand als bij kinderen met een ontwikkelingsvoorsprong.

Vanuit een BREDE BASISZORG in de eigen klascontext proberen alle leerkrachten tegemoet te komen aan de bovenstaande doelstellingen.

Het is de taak van team Ter Bunen om leerlingen vanuit hun mogelijkheden als totale persoon te laten ontwikkelen. Werkvormen en evaluatiemethodes proberen we zo breed en divers mogelijk te gebruiken.

Op deze manier trachten we de talenten van onze leerlingen te stimuleren. De zorg mag zich niet alleen tot het cognitieve beperken.

Zo worden gelijke kansen voor alle kinderen geboden.

De klastitularis is de spilfiguur en laat zich begeleiden in het zorgproces en het ontwikkelen van haar of zijn deskundigheid door zorgleerkrachten en de zorgcoördinator.

Ook leerkrachten onderling delen hun deskundigheid. Teamgerichte en individuele nascholingen vergroten de expertise en de handelingsbekwaamheid van de leerkrachten.

We proberen leerlingen, ouders en andere externen constructief te betrekken bij de begeleiding.

Regelmatig overleg is hierbij noodzakelijk. Heel wat info zal tussen de leerkracht en de ouders op een informele manier doorgegeven worden. Ouders kunnen de leerkrachten steeds contacteren indien ze iets wensen te bespreken.

Tijdens deze overlegmomenten kunnen alle betrokkenen in de zorguitbouw rond een bepaalde leerling hun ervaringen, bemerkingen of vragen eens rustig uitwisselen.

We beschouwen uiteraard elk lid rond de tafel als gelijkwaardig en we proberen te luisteren naar elkaars noden en te handelen op een transparante en opbouwende manier zonder hierbij de positieve kenmerken van het kind uit het oog te verliezen.

Er moet gestreefd worden naar afstemming en wisselwerking in functie van de specifieke onderwijsbehoeften van de leerling.

1.1 Welbevinden en betrokkenheid

Op de eerste plaats vinden wij het erg belangrijk dat de kinderen zich 'goed' en 'betrokken' voelen in Ter Bunen. Ook kinderen uit alle sociale milieus of kinderen die thuis een anderen cultuur en/of taal hebben, moeten zich van bij de start geborgen voelen. Dat kan enkel maar als we voldoende aandacht geven aan hun socio-emotionele ontwikkeling en door een veilig klasklimaat te creëren.

1.2 De hulpvraag van elk kind staat centraal

We willen tijdig mogelijke hulpvragen detecteren.

Dat doen we door een goede samenwerking te bewaken met het gezin waar de kinderen opgroeien en een goede communicatie tussen de kleuterschool en de lagere school, tussen de opeenvolgende leerjaren en bij de overgang naar het secundair onderwijs.

1.3 Maximale ontplooiing van elk kind

Wij geloven in de kracht van preventief werken en remediëring waardoor mogelijke ontwikkelings-en/of leerachterstanden tijdig onderkend en opgevangen worden. Centraal hierbij staat de klastitularis, die zich laat ondersteunen door een zorgteam en het CLB .

De klastitularis zorgt voor optimale leersituaties waarbij zowel zwakkere als meer getalenteerde leerlingen zich goed voelen.

Zorg dragen voor kinderen mag niet alleen gebeuren via remediëring, maar even belangrijk zijn de onderwijscontext, de keuze van de leerinhouden, het didactisch

handelen, de zorg voor socio-emotionele ontwikkeling én de samenwerking met de ouders.

1.4 Scholing van het schoolteam

Alleen een schoolteam dat voldoende deskundigheid bezit inzake zorgvragen van kinderen is in staat om die hulpvragen te onderkennen en er adequaat op te reageren. De leerkrachten van team Ter Bunen krijgen elk jaar de kans om verschillende navormingen te volgen. De directie bewaakt de diversiteit aan navormingen.

1.5 De zorg op school

Aan de invulling van zorg op school wordt enorm veel aandacht besteed. We kiezen ervoor om klasoverschrijdende lees- , spelling-en rekengroepjes op te richten. Ook individuele begeleiding van anderstaligen of leerlingen met heel specifieke zorgnoden kan georganiseerd worden.

Overleg tussen alle zorgbegeleiders is essentieel om elk opzet te doen slagen.

Op basis van brede evaluatie (observaties, rapportering, resultaten van normtesten, herhalingstoetsen …) wordt bekeken wat dient geremedieerd te worden.

Zorgbegeleiding kan immers op verschillende manieren worden ingevuld.

1.6 Communicatie met ouders en externen

Ouders zijn in onze school volwaardige partners bij het bespreken van de zorgvragen van hun kind. Van bij de start worden ouders betrokken bij het proces dat de school op gang zet voor de kinderen met een zorgvraag. De ouders worden op een drietal vaste momenten doorheen het schooljaar sowieso uitgenodigd voor een gesprek waarin de ervaringen en bevindingen op school en de thuissituatie van het kind aan bod kunnen komen. Bij problemen kunnen er ook tussentijdse gesprekken worden georganiseerd. Samen met de ouders zoeken we indien nodig naar interne of externe hulp. Op school kunnen we ook rekenen op hulp van externe instanties ; waarmee we eveneens op regelmatige basis communiceren .

Onze school werkt nauw samen met CLB Brugge en het Ondersteuningsnetwerk. Met beide partijen worden op geregelde tijdstippen overlegmomenten georganiseerd.

2. ZORGPLAN 2022-2023

2.1 Inleiding

Het zorgbeleid in Ter Bunen verloopt volgens het Zorgcontinuüm, opgenomen in het zorgvademecum van het VVKBAO en de pijlers van het handelingsgericht werken.

Het zorgteam begeleidt leerlingen, ouders, leerkrachten en overlegt met externen.

We maken gebruik van buitenschoolse hulp maar ook van kennis binnen ons eigen team.

Het digitaal zorgsysteem ' Questi' helpt ons de zorgvragen en de genomen maatregelen en stappen in opvolging van deze zorgvragen in kaart te brengen. Het ondersteunt het handelingsgericht werken. Regelmatig overleg met externen en ouders wordt niet uit de weg gegaan .

In dit overleg spelen ouders, directie, klastitularis , CLB, zorgleerkrachten , zoco en ook de leerling een belangrijke rol.

Het principe van inclusie, waarbij we verscheidenheid aanvaarden in onze school krijgt hierdoor zeker een plaats.

2.2 Het zorgcontinuüm

We onderscheiden 4 fasen :

- Brede basiszorg (fase 0)
- Verhoogde zorg (fase 1)
- Uitbreiding van de zorg (fase 2)
- Aangepast individueel curriculum (fase 3)

2.2.1 Fase 0 : Brede basiszorg

De eerste fase van het zorgcontinuüm is brede basiszorg. Als leerkracht zorg je voor kwaliteitsvol onderwijs door een krachtige leeromgeving te realiseren. Fase 0 is met andere woorden de basisdidactiek. Krachtige leeromgevingen kenmerken zich door enkele didactische principes :

- Positief, veilig en rijk leerklimaat : leerlingen ontwikkelen een positief en realistisch zelfbeeld. Er wordt dus rekening gehouden met het ontwikkelingstempo, de individuele mogelijkheden en de achtergrond van de leerlingen. Als leerkracht hou je rekening met de competenties van de leerlingen door te differentiëren naar tempo of naar doel. Verder hebben leerlingen nood aan een warme, veilige en geborgen omgeving. Zich goed voelen betekent spontaan zijn, open staan, zichzelf zijn in de klasgroep en zich verbonden voelen met leerlingen en leerkracht.
- We creëren een leeromgeving waarin alle leerlingen zich goed voelen.
- Betekenisvol leren: leerkrachten werken volgens een gestructureerd les-of activiteitenverloop waar ze durven van afwijken, rekening houdend met de beginsituatie van de groep en het aansluiten bij de zone van de naaste ontwikkeling.
- De leerkracht probeert aan te sluiten bij ervaringen en leefsituaties van leerlingen en schept leeromgevingen waar leerlingen nieuwe levenservaringen kunnen opdoen, gekoppeld aan doelen uit het ZILL-leerplan.
- Korte instructie , voortdurende observatie van leerlingen en hedendaagse media inzetten kan je niet wegdenken bij betekenisvol leren. Bij inschrijving van nieuwe leerlingen door schoolverandering gaan we de beginsituatie van deze leerlingen trachten te bepalen aan de hand van verworven info van de vorige school en eventuele testing. Op basis daarvan gaan we de leerlingen individueel of in groep begeleiden.
- Rijke ondersteuning en interactie : met een variatie aan interventies zorg je als leerkracht voor bruggen tussen wat leerlingen wel al kunnen en weten enerzijds en wat ze aan nieuwe competenties verwerven anderzijds. Een rijke ondersteuning aanbieden doe je door gepaste werk- en groeperingsvormen in te richten, horizontale en verticale verbanden te leggen tussen leerstofonderdelen en door leerlingen te laten samenwerken. Een flexibele klassituatie laat toe het geleerde individueel, interactief of coöperatief te verwerken. Tijdens deze gevarieerde werkvormen biedt de leerkracht verschillende vormen van hulp en ondersteuning. Doelgericht omgaan met verschillen tussen verschillende leerlingen is een kenmerk van een sterke leerkracht. Durven op geregelde tijdstippen reflecteren op zijn of haar rol en het handelen indien nodig bijsturen is een must. De leerkracht is immers de spilfiguur in de organisatie van de leeractiviteiten.

2.2.2 Fase 1: Verhoogde zorg

Als de leerkracht ondervindt dat de ontwikkeling niet vlot ondanks het creëren van een krachtige leeromgeving en de afstemming op de behoeften van de leerling zoals in fase 0 bij de brede basiszorg beschreven is, wordt er tijdens het zorgoverleg besproken welke stappen kunnen gezet worden om het ontwikkelingsproces een stimulans te geven.

- Krachtige leeromgeving : in deze fase is er natuurlijk ook oog voor de krachtige leeromgeving en het veilig pedagogisch klimaat voor leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften . De leerling moet voldoende worden bevestigd. De leerkracht zelf reflecteert over de gebruikte methodes en opdrachten. De leerkracht maakt ook tijd voor verlengde instructie.
- Afstemming op de behoeften van de leerling : Observeren en analyseren van onderwijsbehoeften en deze vergelijken en analyseren tijdens het zorgoverleg. Daarbij wordt gezocht hoe sterke leermomenten kunnen vergroot worden en welke impact dit heeft op de leerkrachtenrol. Wat betekent dit eveneens voor klasgenoten en ouders ? We vragen ons af wat de leerling nodig heeft om het doel te kunnen behalen op gebied van instructie, opdrachten, taken, leeractiviteiten, materialen, leeromgeving of werkvorm, feedback.
  Voor leerlingen met een hogere intelligentie wordt de nodige uitdaging en verdieping voorzien in de vorm van aangepaste taken.
- De leerkracht handelt, ondersteund door het zorgteam, om deze speciale onderwijsbehoeften aan te pakken. In team wordt nagegaan hoe de aanpak in de klas op de noden van de leerlingen kan afgestemd worden. De noden van de leerlingen worden vertaald in een zorgplan, individueel of geclusterd voor vergelijkbare onderwijsbehoeften.
- Differentiatie : voor sommige leerlingen of groepjes leerlingen zal men extra moeten differentiëren, remediëren, stimuleren of compenseren zonder daarom reeds in de richting van een leer-of ontwikkelingsstoornis te denken. Het zorgteam heeft ook hier een belangrijke rol in. Het ondersteunt de leerkracht , probeert verschillende vormen van differentiatie uit, ondersteunt leerlingen, neemt indien nodig de klas over, observeert, zoekt sticordimaatregelen en helpt deze te implementeren en te registreren in het digitaal platform Questi. Voor sterke leerlingen kan er ook sprake zijn van differentiatie naar boven toe, extra verdieping van de doelen.
- Anderstalige nieuwkomers : Hieraan kunnen we tegemoet komen door op zoek te gaan naar aangepast didactisch materiaal om individueel of in een klein groepje mee aan de slag te gaan.
- Overleg met en over leerlingen : in deze fase kan men een zorgoverleg houden, waarin de leerlingen besproken worden voor wie verhoogde zorg van toepassing is.
- De onderwijsbehoefte wordt geanalyseerd en acties worden afgesproken en vastgelegd in een zorgplan, nadien geëvalueerd en bijgestuurd waar nodig.
- Uiteraard worden de ouders hiervan op de hoogte gebracht.

2.2.3 Fase 2 : Uitbreiding van de zorg

Als zou blijken dat de schoolinterne expertise ontoereikend is om de leerling verder te brengen in zijn ontwikkeling, bespreekt de school de noden van die leerling op het MDO. De school doet een beroep op de expertise van het CLB. Het CLB beslist in samenspraak met het zorgteam en op basis van wat je als school reeds deed in fase 0 en 1 voor de leerling, welke stappen verder dienen gezet te worden.

- Krachtige leeromgeving : met alle betrokkenen wordt er afgestemd op de behoeften van de leerling : de aanpak wordt gericht op de specifieke onderwijsnoden van de leerling waarvoor de verhoogde zorg onvoldoende is . De klasleerkracht signaleert in welke mate de eerder geboden zorg ontoereikend is om de leerling verder te helpen in zijn ontwikkeling, ook ouders kunnen problemen melden. De hulpvraag wordt tijdens het MDO verder geanalyseerd en verfijnd . Het zorgteam zoekt samen met de leerkracht welke differentiatiemaatregelen afgestemd zijn op de onderwijsbehoeften van de leerling. Ter Bunen doet ook beroep op de expertise van het CLB. Door toepassen van sticordi-maatregelen tracht je als school tegemoet te komen aan de onderwijsbehoeften van de leerling om zo het gemeenschappelijk curriculum te kunnen volgen en dan zo met aangepaste maatregelen het getuigschrift te kunnen behalen.
- Betrokkenheid : samen school maken : Overleg met en over leerlingen : het CLB neemt de regie in handen voor het handelingsgericht diagnostisch traject met een leerling, indien de ouders hiermee instemmen. Aan de hand van een brede probleemanalyse , met aandacht voor leerling- en omgevingskenmerken en eventueel een diagnostisch onderzoek, komt het CLB tot een indicatiestelling van wat deze leerling nodig heeft in het onderwijs en eventueel in de opvoeding . Dit bespreekt het CLB nadien met alle betrokkenen. De CLB-medewerker verwerkt dit in een haalbaar advies. De school behoudt zelf hoe dan ook de regie van zorg op school . Er kunnen sticordi-maatregelen afgesproken worden en eventuele curriculumdifferentiatie . De leerkracht en het zorgteam bepalen mede de individuele aanpak op basis van adviezen uit het diagnostisch traject. De school geeft aan wat haalbaar is in de klas, er wordt overlegd en afgestemd met het CLB en eventuele externe hulpverleners.
- MDO : Het multidisciplinair overleg is een formeel overleg dat op afgesproken tijdstippen of op vraag van één van de betrokkenen plaatsvindt.
- De leerkracht of directeur en leden uit het zorgteam overleggen met de CLB-medewerkers. Ouders en externe hulpverleners kunnen ook aanwezig zijn. Een zorgplan kan tijdens deze leerlingbesprekingen aangevuld of uitgebreid worden.
- Hiervoor kunnen schoolinterne documenten gebruikt worden of kan er gebruik gemaakt worden van gegeven feedback, tips of documenten die uitgewisseld

worden tijdens de bijeenkomsten van zorgcoördinatoren in de scholengemeenschap.

- Aanpak en afstemming tussen de leerkracht, het zorgteam, het CLB, de pedagogische begeleiding en externen : er wordt een zorgplan aangemaakt waarbinnen er eventueel sprake kan zijn van curriculumdifferentiatie.
- Initiatieven voor hulp op school: samenwerking met externen die de leerlingen buiten de schooluren begeleiden (logopedist, kinesist, psycholoog, revalidatiecentrum, centrum voor taalstoornissen, thuisbegeleiders , Katrolwerkers…) Regelmatig overleg met alle betrokkenen is dan ook belangrijk . De overheidsinitiatieven voor hulp op school zoals de ondersteuners uit het Ondersteuningsnetwerk komen op geregelde tijdstippen samen voor een gesprek (meestal 3 x per jaar)
- Doorstroming en oriëntering: als je als school de doorlopende groeilijn respecteert en hoge verwachtingen blijft stellen aan elke leerling en probeert om elke leerling zoveel mogelijk op leeftijd te houden, kunnen we zittenblijven als maatregel meestal vermijden. De leerkracht moet proberen sterk in te zetten op binnenklasdifferentiatie en moet de heterogeniteit van de groep erkennen. Zittenblijven heeft weinig zin als de minimumdoelstellingen bereikt zijn, als onderzoek en expertise aangeven dat het kind in zijn mogelijkheden beperkt is en als dit een negatief effect zou hebben op het welbevinden en zelfbeeld van het kind. Zittenblijven heeft wel zin als de minimumdoelstellingen niet bereikt zijn, en als alle betrokken partijen gehoord werden hieromtrent. De school geeft uiteindelijk advies bij welke niveaugroep of klas het kind best aansluit maar neemt uiteraard de ouders mee in het zorgtraject zodat zij begrijpen welke de motivatie van het team is in functie van de ontwikkeling van hun kind.
- Vervroegd naar 1 B : leerlingen kunnen op basis van hun leeftijd (12 jaar) doorstromen vanuit het vierde, vijfde of zesde leerjaar naar het eerste leerjaar B van het secundair onderwijs. Zowel ouders als leerlingen moeten hierop goed voorbereid worden.
- Indien gewenst wordt de toekomstige school eens bezocht.

2.2.4 Fase 3 : Aangepast individueel curriculum

De inspanningen die je als school doet om de nodige zorg voor een leerling te realiseren , hebben niet altijd het gewenste resultaat: de leerling functioneert nog steeds niet beter, voelt zich nog steeds niet helemaal goed op school, de ontwikkeling stagneert… het advies voor doorverwijzing naar aangepast onderwijs dringt zich dus op .

Dit kan een school van het gewoon of van het buitengewoon onderwijs zijn. Dit advies mag voor de ouders en leerlingen nooit onverwacht komen. Het moet een logische volgende stap zijn in het zorgtraject. Samen met het CLB begeleid en ondersteun je, als team, de ouders en de leerling. Zij worden actief berokken. Je bespreekt met hen welke

scholen over de nodige expertise en een aangepaste setting beschikken om de leerling de maximale ontplooiingskansen te geven.

De school maakt een overzicht van de specifieke noden van de leerling, legt contact met de scholen die daaraan kunnen beantwoorden. Uiteindelijk ligt de eindbeslissing bij de ouders.

De leerling blijft toch op school: elke leerling heeft het recht om op school te blijven tot het einde van de basisschool. Als de ouders geen overstap willen, communiceert de school duidelijk hoe ze verder zullen gaan met deze leerling. De maatregelen die in fase 2 werden genomen worden verdergezet ook al beschikt de school niet steeds over de gespecialiseerde expertise, materiële middelen en omkadering.

2.3 De klastitularis

- De klastitularis vervult een belangrijke taak in het verlenen van zorg aan leerlingen die hierom vragen. Het is immers de klastitularis die het dichtst staat bij de leerling. Het is vooral de klastitularis die moet zorgen voor een positief, veilig en rijk leerklimaat, die het betekenisvol leren in de hand werkt en die zorgt voor een rijke ondersteuning en interactie.
- Hij of zij bewaakt het welbevinden van de leerling.
- De klastitularis dient leerproblemen op te merken en te signaleren aan het zorgteam binnen in de school, maar ook in de eerste plaats aan de ouders en later aan het CLB. Buiten zijn gewone taak als leerkracht moet de klastitularis ook zorg verlenen binnen in de klas.
- Differentiatie kan men niet meer wegdenken. Dit kan gaan om differentiatie naar aanpak, inhoud, materialen, tijd, instructie en actuele leerniveau van de leerling. Bepaalde werkvormen lenen zich hiertoe zeer goed.
- In samenwerking met het zorgteam (zoco en zorgleerkrachten) worden differentiatiemogelijkheden uitgestippeld voor bepaalde leerlingen rekening houdend met eventuele eerder vooropgestelde sticordimaatregelen. Het gaat hierbij niet alleen om leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben omdat ze cognitief minder presteren of omdat er nood is aan verlengde instructie, het gaat ook om leerlingen die nood hebben aan uitdaging, leerlingen die niet voldoende uitdaging vinden in de reguliere leerstof.
- De klastitularis neemt ook deel aan overleg omtrent welbepaalde leerlingen. Dit is zeer belangrijk omdat op deze overlegmomenten trajecten worden uitgestippeld en sticordimaatregelen kunnen worden besproken voor deze leerlingen.
- Deze worden heel concreet vertaald in functie van de noden van het kind.

2.4 De zorgcoördinator

De zorgcoördinator coördineert de zorg binnen de school.

Zij bewaakt het overzicht van de leerlingendossiers, heeft contacten met leerlingen, ouders, CLB, klastitularissen, ondersteuners, logopedisten, psychologen, kinesisten, revalidatiecentra… en op de eerste plaats met de zorgleerkrachten om een globaal beeld te krijgen van de leerlingen met leerproblemen en de acties die worden ondernomen. Zij onderneemt ook zelf actie, zorgt voor doorverwijzingen en stippelt mee een eventueel handelingsplan uit. Zij is aanwezig bij elk overleg van leerlingen die nood hebben aan zorg. Zij stelt mee de sticordimaatregelen op en bewaakt de uitvoering ervan.

De zorgcoördinator regelt de MDO's en zit deze voor. De zoco is dus werkzaam op drie niveaus :

- Coördinatie van zorginitiatieven op het niveau van de school, in samenhang met alle actoren die actief zijn in de omgeving van de school.
- Bereid tot ondersteunen en coachen van leerkrachten.
- Het ontplooien van initiatieven die gericht zijn op het begeleiden van leerlingen.

De zorgcoördinator krijgt samen met het zorgteam de opdracht om mee de leerkrachten te mogen ondersteunen. Hij of zij neemt een actieve rol op, om te bekomen dat er op leerkrachtenniveau kan worden ondersteund.

2.5 De zorgleerkracht

De zorgleerkrachten maken samen met de zorgcoördinator deel uit van het zorgteam van de school. In samenspraak met directie en zoco wordt ingevuld hoe de zorguren in Ter Bunen moeten worden besteed en dit in functie van de noden en behoeften van ondersteuning van leerkrachten of leerlingen.

Overleg tussen zorgleerkracht, zorgcoördinator is ontzettend belangrijk. De zorgleerkracht neemt deel aan een overleg, (oudercontact, MDO …)

De zorgleerkracht gaat ook concreet aan de slag binnen de klas, samen met de klastitularis.

Er wordt gericht gedifferentieerd naar onder of boven toe, er kunnen remediëringsgroepjes worden opgesteld op basis van LVS-resultaten, resultaten van Koalatesten of andere normtesten .

Zorgdossiers binnen Questi worden bijgehouden door de klastitularis, de zorgleerkracht en de zoco.

2.6 Ses-lestijden

Het SES-beleid baseert zich op de Sociaal-Economische status van de gezinnen van de leerlingen.

Dit aanbod zorgt ervoor dat alle leerlingen dezelfde mogelijkheden krijgen. Het gaat uitsluiting, sociale scheiding en discriminatie tegen en geeft daarom speciale aandacht aan kinderen uit kansarme gezinnen.

Onze school beschikt over een aantal SES-lestijden: 6 in het kleuter en 11 in het lager.

We willen ook in het kader hiervan melding maken dat Ter Bunen dankbaar gebruik maakt van de Katrolwerking, een gemeentelijk initiatief waarbij op regelmatige basis ook leer-en begeleidingskansen aan huis geboden worden aan kansarme gezinnen, dit in samenspraak met de school.

2.7 CLB

Ter Bunen werkt samen met het CLB De havens Brugge voor het opvolgen van de zorgleerlingen in onze school.

Het begeleidingstraject van leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften door het CLB omvat 4 grote stappen :

- Stap 1: Het CLB-team vervult een schoolondersteunende rol. Er is extra zorg vanwege het ganse schoolteam voor leerlingen met speciale onderwijsbehoeften. De draagkracht van het schoolteam is nog voldoende groot om deze leerlingen de nodige ontwikkelingskansen te geven.
- Stap 2: De draagkracht van de school wordt overschreden of specifiek advies ter zake dringt zich op. De aangewende hulpstrategieën in de schoolcontext falen.
- Het CLB wordt ingeroepen om in partnerschap met het schoolteam leerlinggebonden hulp aan te bieden, op te starten..
- Stap 3: Ook deze begeleiding is onvoldoende om de leerling maximale ontplooiingskansen te geven zodat een overstap naar een andere school en in het bijzonder naar een school voor buitengewoon onderwijs, als enig zinvol alternatief wordt ervaren.
- Stap 4 : de opvolging van een doorverwezen leerling.

Tijdens het ganse begeleidingsproject waakt het CLB over de communicatie tussen alle betrokken actoren. De school kan leerlingen doorverwijzen naar het CLB voor het afnemen van bepaalde testen (concentratietest, intelligentietest, kleurentest…) . De samenwerking tussen het CLB en de school over een welbepaalde leerling kan echter door de ouders worden geweigerd. Het CLB is wel aanwezig op alle MDO's met uitzondering van de pré-MDO's zodat problemen onmiddellijk kunnen gesignaleerd en opgenomen worden. Het CLB heeft ook toegang tot de zorgdossiers voor leerlingen die specifieke begeleiding vragen vanuit de school van het CLB.

2.8 Ondersteuner

De Ondersteuner zorgt ervoor dat leerlingen met een visuele, auditieve… handicap of leerlingen met leer-of opvoedingsmoeilijkheden tijdelijk of permanent in hun eigen schoolcontext ondersteund kunnen worden. Hieraan voorafgegaan werd een gemotiveerd verslag door het CLB opgemaakt en door de Zoco ingediend bij het zorgloket.

Het doel van deze vorm van onderwijs is expertise van buiten de school aanwenden zodat de leerling met bijzondere noden optimaal kan geholpen worden en maximale ontplooiingskansen kan krijgen.

Deze leerlingen volgen nog steeds hetzelfde curriculum maar dan met deze extra hulp .

Een 3-tal keer per schooljaar komt de Ondersteuner samen met de klastitularis, Zoco en de ouders van deze leerlingen het plan van aanpak voor te stellen en eventueel bij te sturen indien nodig.

2.9 Zorgdossier

Questi is een digitaal programma dat binnen de school gehanteerd wordt en waar elke leerling een dossier heeft.

Binnen deze zorgdossiers zitten volgende zaken o.a. vervat :

- Basisdossier: houdt de gegevens bij van het kind (kindkenmerken, schools afgelegd parcours, eventuele gekende en benoemde stoornissen, thuissituatie, luikje vertrouwelijk, essentiële medische info…)
- Zorgdossier: hier worden alle zorginitiatieven binnen de verschillende fasen van het Zorgcontinuüm bijgehouden en opgelijst : genomen sticordimaatregelen, doelen, acties, zorgplan, neerslag van gesprekken, overleggen…
- In het luik Resultaten en Rapporten vinden we vooral de resultaten van genormeerde testen zoals daar zijn : AVI-leesniveaus, Koalatest, LVS, ..
- Op deze manier hebben we een overzicht en historiek van de testgegevens.

2.10 Testing

2.10.1 Kleuter: Koala en Citotest in de derde kleuterklas

In alle Vlaamse scholen wordt sinds schooljaar 2020-2021 in de loop van oktober/november de verplichte taaltest Koala afgenomen. Deze test meet de taalvaardigheid en wordt afgenomen door een vertrouwd persoon, bij voorkeur de klastitularis.

Tijdens deze afname worden observatiegegevens verzameld om zo een beter zicht te hebben op de stand van zaken rond taal en eventuele achterstand op te sporen.

Uiteraard worden de ouders hier vooraf over ingelicht.

De test is opgebouwd uit verschillende onderdelen.

De Cito-rekentest bevraagt de basisvoorwaarden naar rekenen toe.

2.10.2 Lager : LVS

Voor de leerlingen van het eerste en tweede leerjaar wordt in Ter Bunen eigen toetsmateriaal gehanteerd (herkennen en automatiseren van verschillende types bewerkingen respectievelijk tot 20 en tot 100)

In het vierde en zesde leerjaar worden de IDP testen afgenomen, dit om mee de kwaliteit van de school te bewaken.

In de Woto-testen komen de eindtermen aan bod. Deze worden afgenomen bij leerlingen waarvan we twijfelen of het getuigschrift al dan niet kan afgeleverd worden bij de overstap naar het zesde leerjaar.

De Vlaamse normtesten die in de toekomst voorhanden zullen zijn kunnen in overweging genomen worden.

Deze normtesten geven ons een beeld van eventuele vooruitgang, stagnatie of achteruitgang van de leerinhouden bij de leerlingen. De testen worden verbeterd door de klasmentor, hij of zij signaleert minder goede of zorgwekkende resultaten aan het zorgteam.

Deze resultaten worden eveneens geregistreerd in het individueel zorgdossier van de leerling.

Indien nodig gaat het zorgteam aan de slag: er wordt een foutenanalyse opgesteld, en eventueel worden er individueel of in groep remediëringsmomenten rond bepaalde leerinhouden gevormd. Uiteraard betreft dit resultaten van een momentopname.

Observatie van klasmentor, zoco en gesprekken met de leerling mogen niet uit de weg gegaan worden om eventuele leermoeilijkheden vast te stellen.

2.10.3 AVI-leestesten

In elk leerjaar wordt minstens 1 keer per jaar, en liefst 2 keer per jaar (in de maanden oktober en maart) een AVI-bepaling gedaan.

De resultaten worden in kaart gebracht in het digitale zorgsysteem Questi waar de curve opgebouwd wordt doorheen het ganse schoolse parcours.

Dit resulteert in een neerslag dat via het leesmannetje gecommuniceerd wordt aan de ouders en ook opgeslagen wordt in de individuele zorgdossiers.

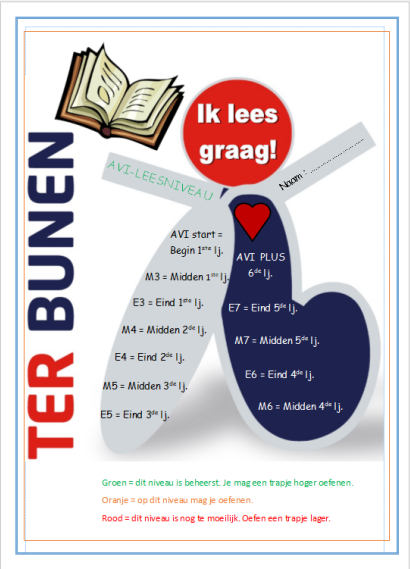

Leerlingen die AVI-niveau E6 nog niet behaalden eind vierde leerjaar worden selectief doorgetest in het vijfde leerjaar door de Zoco.

AVI-score E6 is een score die in het vijfde leerjaar als voldoende wordt beschouwd .

De AVI-test zorgt ervoor dat we een duidelijke leesachterstand kunnen vaststellen bij leerlingen, zodat er geremedieerd kan worden .

Aan de hand van het juiste AVI-niveau kunnen ook passende leesboekjes worden aangeraden aan leerlingen.

De test is dus vooral nuttig in de onderbouw zodat er kan worden nagegaan of leerlingen de eerste leestechnische stappen kunnen zetten en daarin verder groeien. In het eerste leerjaar start men met leestesten die aansluiten bij de leesmethode.

2.10.4 Specifieke testing

Indien nodig zorgt de school voor een eventuele doorverwijzing naar het CLB voor de afname van intelligentietesten, concentratietesten, kleurentesten e.d. wanneer dit een meerwaarde kan betekenen in de aanpak van een lopend zorgtraject. Deze testen gebeuren dus niet standaard, maar enkel op uitdrukkelijke vraag.

2.10.5 Testing nieuwe leerlingen

Wanneer leerlingen in de lagere school worden ingeschreven voor een nieuw schooljaar, beslist de school in welke klasgroep het kind wordt ingedeeld. Dit gebeurt eventueel na het afnemen van een normtest indien er van de vorige school te weinig gegevens van testresultaten gekend zijn.

De scores van de afnames van deze LVS-normtesten of AVI-testen kan ons een indicatie geven van het niveau van de nieuwe instromers.

Er wordt gepoogd om anderstaligen en nieuwe leerlingen zoveel mogelijk op leeftijd te laten instromen.

2.11 Sticordimaatregelen

Sticordi staat voor stimuleren, compenseren, remediëren en dispenseren. De maatregelen die worden genomen voor leerlingen die zich in zorgfase 1 of 2 bevinden worden in onze school opgenomen in Questi.

Door deze maatregelen op te lijsten binnen de juiste fase zorgen we voor transparantie naar het ganse team en doorheen de verschillende schooljaren en eventuele schoolloopbaan van het kind.

Deze maatregelen worden in overleg met de klastitularis, ouders, CLB, zoco, leerling, directie, externen en zorgleerkracht genomen. De betrokken partijen die met de leerling werken dienen deze maatregelen in acht te nemen. Ze worden toegevoegd aan het dossier van de leerling en gedigitaliseerd in het digitaal zorgprogramma van onze school Questi.

Deze maatregelen worden op regelmatige basis geëvalueerd en bijgestuurd tijdens overlegmomenten. (zie verder)

Op het einde van de schoolcarrière kunnen deze maatregelen doorgegeven worden naar het secundair onderwijs via de Baso-fiche.

2.12 Curriculumaanpassingen

Voor sommige leerlingen is het niet altijd haalbaar het gewone curriculum te volgen. Voor hen kunnen indien nodig leerstofaanpassingen gedaan worden. Deze leerlingen kunnen dan gewoon deel blijven uitmaken van de klas, maar volgen een apart traject voor een welbepaald vak of vakonderdeel.

Dit kan concreet inhouden dat de leerling een vak gaat volgen in een lager leerjaar of de leerling gewoon in de klas blijft en zelfstandig werkt in een werkmap op maat van de leerling.

Op onze school maken we gebruik van de map 'Curriculumdifferentiatie' in de derde graad.

Deze curriculumaanpassing heeft vaak tot gevolg dat de leerling het attest van het basisonderwijs niet in onze school kan behalen en moet doorstromen naar de B-klas, waar vooralsnog een attest basisonderwijs kan gehaald worden.

Of de mogelijkheid bestaat dat de leerling die curriculumaanpassingen genoot de eindtoetsen van het 6de leerjaar kan afleggen, wordt beslist door de klassenraad.

Deze klassenraad beslist ook over de uitreiking van het attest basisonderwijs.

2.13 Overleg

We onderscheiden verschillende vormen van overleg in onze school:

2.13.1 Klasbespreking – MDO (Multidisciplinair overleg)

Kleuterleidsters screenen minstens twee keer per schooljaar alle kleuters rond welbevinden en betrokkenheid, maar ook aan de hand van de ZILL-ontwikkeldoelen. Van hieruit kunnen selectieven besproken worden op latere datum tijdens een MDO, al dan niet in aanwezigheid van het CLB of in eerste instantie enkel met de Zoco .

Uiteraard zijn de bevindingen van dit overleg terug te vinden in een beknopt verslag in de overeenstemmende fase van het zorgcontinuüm in het zorgdossier van de betrokken kleuter.

Leerkrachten lager onderwijs bereiden het MDO grondig voor door het aanmeldingsformulier in te vullen in Questi. Vanuit eventuele observaties van welbevinden en betrokkenheid, ZILL-doelen en LVS-testen gaat de klastitularis na welke hulpvraag de kinderen hebben. Samen met de Zoco, de CLB-medewerker en de directie wordt een MDO gepland. Hierop worden mogelijke acties besproken, zorginitiatieven ingepland of bijgestuurd.

2.13.2 Overleg met ondersteuners

Voor leerlingen die recht hebben op een externe ondersteuner zijn er de ON-besprekingen, en dit ongeveer driemaal per jaar.

De ondersteuner zit samen met de ouders, klastitularis, eventuele betrokken externen en Zoco samen om de begeleiding in kaart te brengen en om het handelingsplan uit te werken.

Hulpvragen en acties, eventueel aan te kopen materiaal worden besproken, alsook op regelmatige tijdstippen bijgesteld en geëvalueerd.

Hierbij wordt steeds rekening gehouden met het welbevinden van de leerling.

2.13.3 CLB-overleg

Er is steeds ruimte voor overleg met CLB-medewerkers. Deze medewerkers zijn op regelmatige basis aanwezig op onze school.

De betrokkenen en de data van de MDO's worden steeds vermeld in het samenwerkingscontract tussen de school en het CLB.

De klasmentor kan na overleg met de Zoco in een pré-MDO de zorgvragen voorleggen aan het CLB. Indien nodig worden de ouders hier ook op uitgenodigd .

Samen worden de onderwijsbehoeften, bijkomende zorgnoden en diagnostische resultaten besproken. De werking tussen alle partijen wordt ook op elkaar afgestemd.

2.13.4 DPB-overleg

Voor sommige casussen wordt er beroep gedaan op de deskundigheid vanuit het DPB; indien nodig geven zij toelichting omtrent sticordimaatregelen voor een bepaalde zorgleerling, rekening houdend met de draagkracht van de school.

2.13.5 Oudercontact

Contact met de ouders is enorm belangrijk. Dit kan eventueel online of telefonisch indien nodig.

De klastitularissen nemen hier als ervaringsdeskundigen het initiatief.

Minstens 3 keer in een jaar komen de ouders op school om het welbevinden en de inhoudelijke schoolse prestaties te bespreken.

Dit is meestal na de toetsenperiode rond Kerst, Pasen en aan het eind van het jaar.

Net voor aanvang van een nieuw schooljaar is er een ontmoetingsmoment met de nieuwe leerkracht.

In de eerste schoolmaand wordt eveneens een infoavond ingericht waarop de klastitularis de klaswerking toelicht.

Tussendoor kunnen zij uiteraard uitgenodigd worden indien nodig voor een gesprek om specifieke onderwijsbehoeften te spreken.

Voor de ouders van zesdeklassers is er een extra oudercontact om de Basofiche toe te lichten.

Kindcontacten gebeuren op aanvraag en indien noodzakelijk het ganse jaar door.

Hier kan de klastitularis of Zoco initiatief voor nemen.

2.13.6 Overgangsgesprekken

Voor het begin van een nieuw schooljaar vinden aan het einde van de zomervakantie overgangsgesprekken plaats.

De leerkrachten wisselen onderling informatie uit over leerlingen die de overstap maken naar een ander leerjaar. De betrokken leerkrachten zitten samen, bespreken welbevinden, betrokkenheid alsook inhoudelijke prestaties van leerlingen. Belangrijke info uit het zorgdossier in Questi wordt doorgegeven en overlopen alsook eigen ervaringen met een leerling komt aan bod.

Verder kunnen tips naar ondersteuning en aanpak doorgegeven worden.

Dit overleg wordt eveneens geregistreerd in Questi.

2.14 Overgangsmomenten

2.14.1 Derde kleuterklas-eerste leerjaar

Er zijn verschillende activiteiten gepland om deze overgang zo vlot mogelijk te laten verlopen.

Tijdens het schooljaar plannen de klassen enkele gezamenlijke activiteiten. Deze zijn bedoeld om de drempel zo laag mogelijk te houden.

Ook komen kinderen van het derde kleuter al eens op bezoek bij de mentor van het eerste leerjaar in het derde trimester terwijl de eersteklassers nog eens naar de kleuterklas mogen.

Tijdens de verschillende oudercontacten in het derde kleuter worden de ouders op de hoogte gehouden van de stand van zaken betreffende de basisvoorwaarden om comfortabel in het eerste leerjaar te kunnen starten: scores en eventuele uitval bij afgenomen normtesten zoals Koala en Cito-rekenvoorwaarden worden meegedeeld.

2.14.2 Overgang zesde leerjaar-secundair onderwijs

Ter voorbereiding van het bepalen van de studiekeuze werken we in de klas met het werkboekje van het CLB 'Op stap naar het secundair' . Dit project neemt heel wat tijd in beslag. Er is ook indien nodig contact tussen de klastitularis, leerling en de CLB-begeleider om de overstap van zorgenkinderen zo vlot mogelijk te laten verlopen.

Naar ouders toe is er begin februari een info-moment vanuit het CLB i.v.m. studie-en schoolkeuze. De leerkrachten van het zesde vullen voor elke leerling een BaSO-zorgfiche in en bespreken die met de ouders. Hierin worden sterke punten en/of aandachtspunten en/of (geattesteerde) ontwikkelingsstoornissen van de zesdeklasser weergegeven. Dit met het oog op een vlotte start en een eventuele voortzetting van de zorg die geboden werd in de lagere school in het belang van het kind.

De BaSofiche wordt bij inschrijving aan de nieuwe secundaire school bezorgd. Overleg met de leerkrachten van de secundaire school is mogelijk.

Resultaten van de eerstejaarsstudenten die in het lager school liepen in Ter Bunen worden teruggekoppeld (door enkele secundaire scholen)

Een school is als een boom

met bladeren om onder te schuilen
en hoge takken om ver te zien
en een sterke stam die veel steun geeft.

maar hoe hoog de boom ook is
een boom kan nooit zingen
enkel de vogels die erin wonen.

een school betekent niets
zonder het gekwetter van leerlingen
elk met hun eigen liedje.

laat ons luisteren
naar de liedjes van onze leerlingen
hoog in onze boom.

TER BUNEN